

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Για τους τυράννους όλα είναι πάντοτε ύποπτα και ανήσυχα · σ' αυτούς δεν υπάρχει καμία θέση για τη φιλία. Γιατί δεν ξέρω ποιος μπορεί να αγαπά αυτόν τον οποίο φοβάται ή αυτόν που νομίζει ότι τον φοβάται. Ωστόσο, (οι τύραννοι) δέχονται υποκριτικά σεβασμό, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα. Αν όμως τυχαία, όπως συμβαίνει συνήθως, χάσουν την εξουσία, τότε γίνεται αντιληπτό πόσο υπήρξαν στερημένοι από φίλους (ή: πόσο τους έλειπαν οι φίλοι). Αυτό είναι που λένε ότι είπε κάποτε ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος: «Τότε (μόνο) κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους, όταν δεν μπορούσα πια να ανταποδώσω τη χάρη σε κανέναν από τους δύο (ή: ούτε σε αυτούς ούτε σε εκείνους)».

Γιατί όπως οι νόμοι βάζουν τη γενική ευημερία πάνω από την ατομική, έτσι ο καλός και σοφός και υπάκουος στους νόμους άνθρωπος φροντίζει περισσότερο για την ευημερία όλων παρά (για την ευημερία) ενός οποιουδήποτε ατόμου ή τη δική του. Και δεν πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας απ' ό,τι ο προδότης του κοινού καλού ή ο λιποτάκτης από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Από αυτό συμβαίνει, ώστε να πρέπει να επαινούμε αυτόν που πέφτει για την πατρίδα, διότι αρμόζει να είναι πιο αγαπητή σε εμάς η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

B1.

sollicita	: sollicitiora
nullus locus	: nullius loci
simulatione	: simulatio
tempus	: tempora
inopes	: egentiori
neutris	: neutri
vir	: virorum
bonus	: optimam
sapiens	: sapienti
magis	: magnopere/ magno opere
desertor	: desertoribus
re publica	: rei publicae
cariorem	: caram

B2.

suspecta	: suspici
nescio	: nescitote
diligere	: dilectu

posit	: possemus
metuat	: metueris/-re
putet	: putando
coluntur	: culti erant
referre	: retulisse / rettulisse
anteponunt	: anteponar
consulit	: consulentia
fit	: fac, fi
sit	: fuero
cadat	: casuri fuerint
decet	: decuisset

Γ1α. Nec magis nos debemus vituperare proditorem patriae.

Γ1β. proditore.

Γ1γ. amicitiae: δοτική κατηγορηματική του σκοπού στο ρήμα «est», **a quo:** εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο απαρέμφατο «metui», **exulantem:** επιρρηματική χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του απαρεμφάτου «Tarquinius» (δηλώνει το σύγχρονο και συγκεκριμένα τη συνεχιζόμενη πράξη κατά τη διάρκεια της οποίας συμβαίνει μια άλλη πράξη), **amicos:** κατηγορούμενο στο αντικείμενο του ρήματος «quos», **saluti:** έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «anteponunt», **utilitati:** δοτική προσωπική χαριστική στο ρήμα «consulit», **nobis:** δοτική αντικειμενική στο «cariorem».

Γ2α. Δευτερεύουσα ουσιαστική συμπερασματική πρόταση, που λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα fit. Εκφράζει γεγονός ή συμβάν. Εκφέρεται με υποτακτική, όπως όλες οι συμπερασματικές προτάσεις, γιατί το αποτέλεσμα στη λατινική είναι μια υποκειμενική πράξη ή κατάσταση. Έχουμε ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα). Το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησης του. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα της παθητικής περιφραστικής συζυγίας (laudandus sit), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (fit) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ2β. Με απόδοση την κύρια πρόταση «tum intellegitur» η υποθετική πρόταση σχηματίζει ανεξάρτητο υποθετικό λόγο, που δηλώνει την **ανοιχτή υπόθεση (1ο είδος)**. Συγκεκριμένα, η υπόθεση εκφέρεται με οριστική παρακειμένου (cecidissent) και αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση εκφέρεται με οριστική ενεστώτα (intellegitur) και αναφέρεται στο παρόν:

Υπόθεση: quodsi ceciderunt

Απόδοση: tum intellegitur.

Προκειμένου να δηλωθεί υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα για το παρελθόν, ο υποθετικός λόγος μετασχηματίζεται ως εξής:

Quodsi cecidissent, tum intellectum esset.

Γ3α. Tarquinius dixit tum se intellexisse, quos fidos amicos habuisset, quos infidos, cum iam neutris gratiam referre posset.

Γ3β. «**Quis possit (δυνητική υποτακτική) diligere eum (ή: hunc), quem metuit, aut eum (ή: hunc), a quo se metui putat?**»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ:

Γιακουμή Όλγα, Γερμανού Σοφία

